

HÖSTTID *studietid*

Efter en fantastisk sommar är det nu åter höst och därmed också tid för studier. Och alla vi som besökte Färöarna är tillbaka. Ni kan läsa om vårt fullmatade program i en särskild artikel.

Antalet anmälningar till Senioruniversitetets kursutbud har i höst ökat och är nu över 1000. Nio föreläsningsserier och seminarier attraherade totalt över 600 deltagare och 40 studiecirkel över 400 deltagare. Det innebär mycket fler deltagare i dubbel så många serier och något färre deltagare i cirkel än förra hösten.

Vi utannonserade i år kategorin Föreläsningsserier och seminarier utan att specificera vad som var vad eller sätta några gränser för hur många som skulle antas. I vissa serier ville man ha just ett seminarium, d.v.s. en timmes föreläsning och en timmes diskussion. Flera av dessa serier visade sig vara mycket attraktiva och tillströmningen större än vi räknat med. Vi har därför den här gången tagit med alla som anmälde sig före den 1 september. Om vi nästa termin begränsar antalet deltagare i någon serie så kommer det att stå i kurskatalogen. Som vanligt kommer då "först-till-kvarn-principen" för inbetalning av kursavgiften att gälla.

Ett tiotal cirkel har för få deltagare för att kunna få starta. En del av dessa

har erbjudits tidigare och marknaden för dem tycks vara mättad just nu. De bör få stå på väntelista något år och återkomma senare. I italienska bjöd vi ut åtta kurser på olika nivåer och det kom in 36 anmälningar totalt till dessa, men endast tre kurser fick tillräckligt antal för att genast få starta. Vi ska nu se om det går att slå ihop deltagarna i de övriga på något sätt.

Många befarade att den nya nivågrupperingen av språkkurserna skulle göra att våra medlemmar skulle bli tveksamma att anmäla sig till dem, men det kan vi inte se någon tendens till. Tvärtom är nedgången i antalet sökande något mindre för språkcirkel än för humaniora och naturvetenskap.

Alla vi administratörer skulle gärna vilja ha uppslag från våra medlemmar om vad just ni skulle vilja ha med i vårt utbud. Och tips om medlemmar som skulle kunna hjälpa till med något är välkomna. Kanske hålla en föreläsning eller leda en studiecirkel, medarbeta i Medlemsbladets redaktion eller vara med i Arbetsgruppen på kansliet. Hör gärna av dig om du har någon idé. Ring nu! Vårens katalog trycks redan i november.

MAJ ALDSKOGIUS
Ordförande

SÖK STIPENDIUM 2007
SID 2

LYCKAD FÄRÖRESA
SID 5

STIPENDIAT FÖR 2006
UTSEDD
SID 2

HÖR UPP ALLA
USU:ARE!
SID 8

*Glöm inte att betala
årsavgiften!*

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala
Senioruniversitetet

Ansvarig utgivare
Lars-Gunnar Holmström

Redaktörer: Sven Lundström,
Barbro Posse, Marie-Louise Vogel

Tryckeri: Idétryck, Uppsala

ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Ordförande: Maj Aldskogius

Expedition: Portalgatan 2 A

Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala

Öppettider: mån – fre kl 10.00-12.00

Telefon 018- 24 35 01

Org nr. 81 76 02-4969

E-post: usu@folkuniversitetet.se

Webbplats: www.usu.se

Plusgiro

För årsavgifter 19 74 24-5

För cirklar och föreläsningar 39 70 67-0

För resor och studiebesök 498 69 81-1

Årsavgift 200 kr

Arbetsgrupp:

Ingrid Melin, sammankallande	54 17 80
Gudrun Bäckström	36 65 21
Inga-Britta Hansson	36 64 42
Margareta Knutson	26 10 16
Elsa-Britta Larsson	32 02 68
Ingeborg Sjöström-Rédei	14 21 85
Caare Smith	32 41 48
Elsa Söderqvist	14 05 68
Mia Virving	38 52 01
Helena Östling	50 11 37

WWW.USU.SE

INNEHÅLL

Ledare	1
Månadsföreläsningar	3
Resor och studiebesök	3
Färöresan	5
Wij Trädgårdar	6
Var finns Gud	6
Resan till Åland	7
Från skivastugan	8

Biträdande trafikombud

Gösta Rönkvist ställer upp som biträdande trafikombud och medhjälpare till Claes Risinger.

Ett gyllene tillfälle för t.ex. cirkelledare att ytterligare förkovra sig inom sina områden.

Sök Stipendium 2007 för utbildning och utbildande resor

Folkuniversitetets jubileumstipendium för 2007 är ledigförklarat. Stipendiet på 7500 kr avser studier och utbildningsresor. Det kan sökas av alla Senioruniversitetets medlemmar, såväl lärare som elever. Ansökan görs på en särskild blankett som finns att få på USU:s expedition. Uppge för vilket ändamål stipendiet söks samt beräknade kostnader.

Skicka in din ansökan till USU:s expedition, Box 386, 751 06 Uppsala.

Senast den 16 februari 2007 vill vi ha din ansökan.

2006 års stipendium

har tilldelats Anna-Gretha Lönsjö som ett bidrag till kurs och vistelse i Toscana. En reserapport kommer att publiceras i Medlemsbladet efter avslutade studier.

USU:s årsavgift

För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år, helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Redan under betalningsåret får Du Medlemsbladet nr 5 som innehåller vårterminens aktiviteter och har rätt att delta i månadsföreläsningar, resor och utflykter men däremot inte i de kurser och föreläsningsserier som startar under hösten.

Glöm inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till kansliet.

**Nästa nummer av tidningen utkommer den 5/12 2006
Manusstopp 15/11**

Månadsföreläsningar

10 oktober Hans Rickman, Komet- och asteroidnedslag. En risk för samhället? Plats: Aulan, Institutionen för lärarutbildning, ILU, kl 13.15.

Gästvärd: Carl Nordling

24 oktober Kaj Rosnell, Finska krigsbarn, en komplicerad historia. Plats: Aulan, Institutionen för lärarutbildning, ILU, kl 15.15 (Obs! Annan tid).
Gästvärd: Ragnar Bergling

7 november Peter Eklund, Spårbu- ret och förarlöst. Om kollektivtrafi- ken i framtidens Uppsala.

Plats: Aulan, Institutionen för lärar- utbildning, ILU, kl 13.15.

Gästvärd: Margareta Granberg

21 november Gunnar Broberg, Nils Rosén von Rosenstein, den svenska pediatrikens fader? Plats: Aulan, Institutionen för lärarutbildning,

ILU, kl 13.15.

Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

5 december Annika Windahl Pontén, Linnéåret 2007 i Uppsala. Plats: Uni- versitetshuset, lärosal X, kl 13.15.

Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

Presentation av föreläsarna finns i programbilagan i förra numret av Medlemsbladet.

Resor och studiebesök

Första anmälningdagen

kan du anmäla dig på tel 24 35 01 under exp.tid kl 10–12. Men redan kl 7.00 kan du anmäla dig på telefonsvararen (samma nr 24 35 01). Du kan anmäla max fyra medlemmar. Du meddelas endast i de fall du inte får plats. Betala till vårt plusgirokonto 498 69 81-1 **om plats erhållits** helst inom 10 dagar.

Obs! Deltagande i våra arrangemang förutsätter att årsavgiften är betald.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser att tillgå. När efterfrågan är stor (medlemsantalet är ca 1700) kan vi tyvärr inte tillmötesgå alla, men vi registrerar inkomna beställningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till och dubblerar arrangemangen när så är möjligt.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i **Uppsala Nya Tidning** under **Föreningsnytt**. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se.

6 oktober fredag

Årummets förnyelse

Stadsträdgårdsmästaren guidar

Uppsalaborna har under senaste år sett hur Fyrisåns stränder successivt förvandlats och förskönats. Det är stadsträdgårdsmästaren och hennes team som haft visionerna och genomfört Årummets förnyelse – något som ännu pågår! Karin Åkerblom hade en intressant och mångbesökt föreläsning om Årummets förnyelse i slutet av augusti då vi blev lovade att få göra detta guidade besök i Årummet. Vandringen tar ca 1,5 timme. Antalet är begränsat till 25 personer, så vänligen meddela ev. förhinder så att reserv kan sättas in.

Träffpunkt: Östra Ågatan snett emot hotell Höman vid den liggande statyn

Tid: kl 15.00

Pris: 50 kr.

Första anmälningdag: fredag den 29 september.

Ansvarig: Helena Östling

11 oktober onsdag

Uppsala bygger

Bussrundtur

Uppsala har växt under de senaste åren. Nya stadsdelar har tillkommit

som flera av oss bara hört namnet på men ännu inte besökt. Vid den här bussturen kan vi få nyfikenheten stillad och tillsammans med planingenjör Owe Gustafsson som guide göra en upptäcktsfärd till några nya stadsdelar, bl.a. östra Årsta, Slavsta, Kungsängen, Börje tull, Stenhagen och Kvarnbolund. Turen tar ca 2 timmar.

Tider:

9.00 Avfärd från S:t Eriks torg.

11.00 Åter på S:t Eriks torg

Pris: 60 kr .

Första anmälningdag: måndag den 2 oktober.

Ansvarig: Ingeborg Sjöström-Rédei

8 oktober söndag

Rigoletto

Folkoperan i Stockholm

Följande tider gäller för personer som fått biljetter till denna fulltecknade Verdiopera.

Tider:

14.00 Avfärd från S:t Eriks torg.

Föreställningen börjar

kl. 16.00, speltid ca 2,5 tim inkl. paus.

18.30 ca Hemfärd. Åter i Uppsala ca kl. 20.00.

Ansvarig: Inga-Britta Hansson

23 oktober måndag

Ölprovning

Slottskällans bryggeri

Visste ni att Uppsala har ett eget bryggeri, Slottskällans Bryggeri! Det startade sin produktion 1998 i liten skala och producerar nu 17 olika ölsorter. Bryggeriet drivs med kärleken till ölet i centrum och ölet har, när det delta-git, blivit belönat vid Nordens största ölmässa. Under besöket, som tar ca 2 timmar, berättar en guide om Slottskällans produkter, om bryggprocessen, råvaror, tillvägagångssätt och om ölets historia. Under tiden får vi provsmaka Slottskällans sortiment och som avslutning görs en rundvandring i bryggeriet. Antalet är begränsat till 35 personer.

Tid och träffpunkt: Kl 16.30 vid Slottskällans Bryggeri AB, Märstagatan 10-12 (Boländerna), buss 14 går från centrum till Märstaplan.

Pris: 250 kr

Första anmälningdag: måndag den 9 oktober

Ansvarig: Helena Östling

8 november onsdag

Möte med Uppsala Kammarorkester

Storgatan 11

Som framgår nedan erbjuder vi biljetter till sex pianokonsertter av Mozart den 29 och 30 november. Som en förberedelse för dessa konsertter och en möjlighet att lära känna Uppsala Kammarorkester träffar vi vid detta möte några av orkesterns musiker som bl.a. berättar om arbetet i en orkester. Träffen är i första hand avsedd för personer som anmäler sig till konsertterna. I mån av plats är även andra välkomna. I samband med träffen finns möjlighet att anmäla sig till ev. kvarvarande biljetter.

Träffpunkt: Musik i Upplands lokaler, Storgatan 11

Tid: kl 15.30

Pris: ingen extra kostnad för denna träff
Första anmälningdag: samma som anmälan till konsertkvällarna, den 30 oktober, se nedan.

OBS! ange om anmälan endast avser musikerträffen.

Ansvarig: Helena Östling

29 november onsdag

30 november torsdag

Sex pianokonsertter av Mozart

Universitetsaulan

För att fira Mozartåret erbjuder vi förutom biljetterna till operan Trollflöjten även biljetter till två konsertkvällar i universitetsaulan, då sex av Mozarts pianokonsertter framförs av Uppsala Kammarorkester med Howard Shelley som solist på piano, tillika dirigent. Tre pianokonsertter framförs vardera kvällen: den 29 november spelas Mozarts pianokonsertter nr 11 F-dur, nr 18 B-dur och nr 21 C-dur, den sistnämnda en av de tekniskt svåraste som blev populär i och med Bo Widerbergs film *Elvira Madigan*. Den 30 november spelas pianokonsertterna nr 6 B-dur, nr 16 D-dur och nr 23 A-dur, sistnämnda kanske den mest populära, som Mozart vägrade släppa ifrån sig och valde att själv

uppträda med för en liten skara utvalda musiker. Vi har 25 platser på parkett vardera kvällen.

Som en förberedelse får vi träffa musiker i Uppsala Kammarorkester den 8 november. Se ovan.

Tid och träffpunkt: biljetterna delas ut fro.m. kl. 19.10 i universitetets foajé (föreställningen börjar kl 19.30).

Pris: biljett på parkett 170 kr

Första anmälningdag: måndag den 30 oktober.

OBS! ange vilken konsert som avses, med eller utan musikerträff. Alternativt om anmälan bara avser musikerträffen.

Ansvarig: Helena Östling

24 november fredag

Trollflöjten

Operan i Stockholm

Följande tider gäller för personer som fått biljetter till denna operaföreställning av Mozart.

Tider:

16.00 Avfärd från S:t Eriks torg. Föreställningen börjar kl. 18.00, speltid ca 3 tim inkl. paus.

21.00 ca Hemfärd. Åter i Uppsala ca kl. 22.30

Ansvarig: Helena Östling

Gäster från Hamburg

Kan du göra dig förstådd på tyska och är intresserad av att delta i USU:s utbyte med Hamburg?

En grupp från USU reser till Hamburg och bor hos medlemmar av deras Pensionärsuniversitet 24–31 oktober. De som är intresserade av att delta i detta utbyte förväntas ta emot någon från Hamburg i maj 2007.

Intresseanmälan snarast till Karin Lohe, tel 018-21 49 81.

Foto: Gunilla Wünsch

Färöresan

”Tillhållet” – det är väl inte precis där man tänker sig att pensionärerna håller till? Men i Torshavn, Färöarnas huvudstad, heter pensionärsklubbens hus just detta, Tillhaldid. Och detta fantastiska hus, en f.d. bankbyggnad, besökte vi vår första dag på Färöarna och där fick vi höra mycket om pensionärernas liv i staden.

Under vårterminen 2006 hade Senioruniversitetet en mycket lyckad studiecirkel om Färöarna, denna lilla ögrupp som ligger utslängd mitt i Atlanten mellan Skottland och Island. Tidigt fredag morgon den 25 augusti flög de 32 cirkeldeltagarna via Köpenhamn till Färöarnas flygfält på ön Vágur för att se om det vi lärt oss stämde med verkligheten.

Som guide hade vi lyckan att få *Nanna Hermansson*. Hon vet allt om Färöarna efter att både ha forskat och arbetat (bl.a. som museichef) där till och från sedan 60-talet. 1976 kom hennes avhandling Nólsoy – en färöisk bygd i omvandling. Nanna är ordförande i Samfundet Sverige – Färöarna och verkade känna de flesta av de omkring 48 000 invånarna, särskilt museifolk, affärsinnehavare och folk i stugorna där

vi togs emot med stor gästfrihet.

Vår chaufför och tillika ägare av bussföretaget, Mogens, var också en tillgång. Under det att han körde på broar, i tunnlar, på kurviga vägar vid branta stup kompletterade han Nanna om livet på Färöarna. Under våra fem dagar hann vi med att besöka många av öarna och se ännu fler, från Vidoy i norr till Soderoy i söder, dit avståndet över havet är långt.

Om vi ska nämna några av de många fina upplevelser vi varit med om väljer vi *Friluftsmuséet i Hoyvík*, en gammal gård vid havet där vi fick se hur man levde förr i tiden, *Nordens Hus*, en arkitektonisk upplevelse med konsertsal, auditorium, utställningshall, allt under traditionellt grästäckt tak. Och *Konstmuseet* i Torshavn med ett fint urval av verk av färöiska konstnärer var också en upplevelse.

Vidare: båtferden till och besöket på Nólsoy, där vi gästade en gammal vän till Nanna, *Anna Juul Thomsen*, som upp-lät sitt hem för intagande av lunch. Vi kommer inte heller att glömma alla kyrkorna vi fick se alltifrån små enkla träkyrkor, sparsamt utsmyckade med

ett eller två votivskepp, till de större, bl.a. 1960-talskyrkan i Klaksvik på Bordoy med sin monumentala altartavla och den nyrenoverade kyrkan i Vestmanna med den vackra altarusmyckningen med livets träd framför dödens kors. En gudstjänst i Torshavns domkyrka (Hamnkyrkan) hann vi också med.

Nationalmuseet ska vi inte heller glömma, där fick vi se de gamla fiskebåtarna med eller utan segel. Och Naturhistoriska museet med sin lilla botaniska trädgård!

Vädret då? Ja, med hänsyn till att vi i cirklarna fått reda på att det regnar 285 dagar om året hade vi hyggligt väder och njöt av alla stunder då solen sken. Det var ofta som en gammal färöing uttryckt det: Idag är det kyligt men mildt. Och maten var god – vi fick prova på färöisk husmanskost, som inkluderar torkat valkött, fisk och späck.

Till sist ett stort tack till initiativtagarna och huvudarrangörerna för denna resa: *Maj och Hans Aldskogius, Birgitta och Rune Hedman* samt *Nanna Hermansson*, som gjorde vårt besök på öarna i Atlanten så lyckat.

GUNILLA OCH ULF WÜNSCHE

Wij Trädgårdar

Besök i en stor verkstad med livet som material

Våra farhågor att dagen skulle bli regnig kom på skam. När vi steg ur bussen i Ockelbo hade molnen skingrats, en lätt bris svepte över det mjuka landskapet. Drivor av gula blommor längs diket, linfält kantade med blåklint och vallmo bildar en naturlig övergång till samhället.

Reseledaren Helena Östling hade under resan berättat om Wij Trädgårdar och dess historia, detta fantastiska projekt som på

fem år gjort ett centrum för nordisk trädgårdskultur av det som en gång var Stora Ensos anläggningar och arealer. Nu tog guiden vid och det blev en intressant vandring.

Mellan linfält med "tvärstreck" av solrosor går en nyanlagd tallallé upp till Wij Herrgård. Vid sidan av allén ligger skapelsen Skogens trädgårdar. Val av växter och träd, vatten och stenar men också konstruktio-

ner i järn och trä ger särprägel åt de fem spännande trädgårdsrummen. Höga frodiga gräs blandas med spröda liljor, vilda växter med odlade. Även färgsättningen i stort är genomtänkt: gult i alla skiftningar, rosa, lila.

Här finns inte bara träd och växter. En konstnärsgrupp har låtit sig inspireras av miljön och under rundvandringen överraskas man av fantasifulle grindar och andra installationer. Och de frodiga grönsakslandden - vilken upplevelse! Höga toppiga ställningar med slingrande bönplantor, kronärtskockor, praktfull mangold. Det måste vara en tillgång för Wij's kvalitetsmedvetna restaurangkök att ha en sådan köksträdgård.

Rosträdgården, den berömda, med sina runda former kring en båtformad mitt är som vackrast i slutet av juli, så den blomningen missade vi, men ännu fanns det många rosor kvar. Den odlare som vill plantera en ros härdig i zon 5 har mer än 200 sorter att välja bland! Pergolan runt trädgården visar en mångfald klematis som näs-

Var finns Gud?

Kan en cirkel om Kosmos och Gud under 2500 år ge svaret?

Bo Nylund, omtyckt gymnasielärare långt efter pensioneringen, tidigare lärare vid teologiska fakulteten med specialitet kristendomens historia och lärutveckling, och djupt engagerad i flyktingfrågor, leder sedan flera år en av Senioruniversitetets mest populära cirklar, så omtyckt att den varje termin dubbleras och blir fullsatt.

Efter att till en början hållit cirklar om världsreligionerna fann Bo Nylund att det skulle vara givande med ett bredare, mer idéhistoriskt perspektiv. Religiösa traditioner, som fortfarande lever, uppstod omkring 500 år före vår tideräknings början såväl i österlandet som i medelhavs-världen. Det gjorde också sådant som kunde kallas filosofi och vetenskap. Att ta Kosmos - världsalltet och hur människor

tolkat det, ofta i religiösa kategorier gav ett stort och fritt upplägg. Hur har synen på världsalltet och de existensiella frågorna korsbefruktat varandra under 2500 år?

Cirkeldeltagarna kommer med olika bakgrunder. Ett holistiskt grepp krävs. Tre terminer tar det för att belysa ämnet, sedan går man tillbaka 2500 år igen. Deltagarna har fortsatt från termin till termin, men cirkeln är öppen för nya deltagare varje termin.

Ingen lärobok används utan Bo Nylund förbereder sig med olika vinklar till varje cirkeltillfälle. Han läser upp några rader, som sedan detaljförstoras, som han kallar det. Han belyser med anekdoter. Efter några minuter kommer frågor och kommentarer och diskussionen är i full

gång. Religiösa aspekter ger alltid stor förväntan. Har de bäring på vår situation idag eller är de museala? Den existensiella nerven kommer i dallring. Men även vetenskapshistoria intresserar. Att pedagogiskt förklara astronomi och fysik för personer som tidigare varit rädda för ämnet och se att de tycker ämnena är givande är

tan täcker de smäckra rostbruna ställningarna.

Vid lunchen i Trädgårdens Hus fanns tid för samtal. Kommentarererna lät ana att det fanns många erfarna trädgårdsodlare i sällskapet. Ett par av dem är Gun Sjöstedt och Liselotte Rockborn. Gun som känner trädgården väl från tre tidigare besök tycker att det har varit spännande att följa förändringarna. Varje år har det tillkommit något nytt. För Liselotte var det första mötet och hon imponerades av den överdådiga växtligheten, inte minst de fina grönsakerna. Och det är säkert många som i likhet med Karin Forss kommer att minnas – och kanske inspireras av – de fantasifulla ställningar av trä och järn som satts upp som stöd.

Tiden för fritt strövande efter lunchen gick fort, det var så mycket man ville se närmare på. Det blev inte mycket tid över för konsthantverkarnas utställning. Det får bli nästa gång. Wij Trädgårdars ambition är ju att varje år kunna visa upp så mycket nytt att det är värt att återkomma.

Lars Krantz, trädgårdsmästare och entreprenör, som tillsammans med andra entusiaster skapat detta unika centrum, har kallat det ”en stor verkstad med livet som material”. Från denna levande verkstad återvände vi uppfyllda av inspiration och nya idéer.

MARIE-LOUISE VOGEL

spännande säger Bo Nylund, även om all växande kunskap om kosmos ändå inte förklarar mysteriet med den mänskliga existensens grund.

Det blir fruktbara spänningar mellan dem som yttrar sig. Ibland kan det till och med bli riktigt spant och då är det som roligast, tycker cirkelledaren som får användning av sin semantiska vigeringskonst och ofta kan visa att deltagarna egentligen inte sagt emot varandra. Att lösa upp t.ex. trånga kristna tankemönster och göra rimliga existensiella tolkningar av vad som menas, är spännande.

– Kopplingen mellan det vi vet eller anser oss veta och de grundläggande mänskliga frågorna om Gud och om livet har en fortsättning tror jag gör den här cirkeln så rolig och öppnar vida perspektiv menar Bo Nylund.

BARBRÖ POSSE

Resan till Åland

Res och lär är en viktig del av senioruniversitetets verksamhet. Vi har gjort resor till Gotland och till Öland, till Kina och till Barcelona. Alla dessa har förberetts noga genom cirklar och/eller seminarier före resan.

Kan vi göra mer? Hur är det med resor i vår närmiljö? Vad sägs om att resa till Åland, som tillhört Sverige i så många hundra år, där alla talar svenska och som ligger så nära men ändå ”utomlands”.

I början av maj för senioruniversitetets arbetsgrupp tillsammans med föreningens kassör på en rekognoseringsresa till Åland. Vi hade tur – vädret var perfekt och vi hann med färjan trots lite strul i början. Båten gungade knappast och snart var vi framme i Eckerö, som sedan drottning Kristinas dagar spelat så stor roll som poststation. Där står än i dag det pampiga Post- och Tullhuset som nu är museum och slutstation för den årliga postrodden mellan Sverige och Åland. Man kan fortfarande följa den gamla postvägen, tydligt utmärkt av röda skyltar som anger avståndet uttryckt i ”verst” – minne från den ryska tiden.

Första anhalten var Önningebymuseet, okänt för de flesta. Önningebykolonin grundades av Victor Westerholm och fungerade mellan 1886 och 1914, inspirerat av bland annat Skagenmålarna. Konstnärerna från Önningeby är väl inte lika kända som Skagenmålarna men bland annat J.A.G. Acke var med. Att museet också bjöd på Ålandspannkaka var inte det sämsta.

Så gick färden tillbaka till Mariehamn och Sjöfartsmuseet – en fantastisk upplevelse även för oss landkrabbor. Upplevelsen blev väl inte sämre av att kassören faktiskt gjort en resa med ett av de fartyg vi såg på museet. Museet är en blandning av historia, teknik och interiörer och ett fint minnesmärke över sjöfartsnationen Åland. Bredvid museet finns ett väl bevarat segelfartyg, Pommern – en fyrmastad bark som man också kan besöka.

Sjöfartsmuseet ligger vid en vacker park där man varje år reser Mariehamns officiella midsommarstång. Det är en allvarlig historia med tal av prominenta personer och mycket sång. En midsommarstång på Åland är inte riktigt som en svensk, inga

blommor utan pappersgirlander i olika färger – varje distrikt har sin färgkombination.

Från bussen såg vi också en hel del kyrkor, bland annat medeltidskyrkorna i Finström och Jomala. Kyrkorna används mest för bröllop, begravningar och på julafton, annars är de nog lika tomma som i Sverige. I alla kyrkor finns ett votivskepp – allt på Åland påminner om närheten till havet och den livsviktiga sjöfarten.

Foto: Jaak Lundin

Nästa dag för vi till Kastelholms slott och kom till Jan Karlsgården – ”Ålands Skansen” med minnen från den åländska bondekulturen. Där finns också Finlands enda fångelsemuseum – Vita Björnen.

Sista stoppet var Bomarsund, den fästning som byggdes av ryssarna 1832. Under Krimkriget förstördes fästningen av en engelsk-fransk flotta. Den blev aldrig återuppbyggd utan 1854 förklarades Åland vara en demilitariserad zon och har så förblivit.

Det finns mycket att se och göra på Åland med sina minnen både från svensk, rysk och finsk tid. En cirkel eller föreläsningsserie om Åland skulle nog intressera många av våra medlemmar. Det kan handla om postrodden, om konst eller sjöfart, om kultur eller varför inte om småindustri. Många vet inte att Ålands 28000 invånare både tillverkar vin och öl, potatischips och plastleksaker.

En resa till Åland speciellt på våren när vitsipporna blommor och björkarna just spruckit ut kan lära oss mycket både om vår egen och om Ålands historia.

INGRID MELIN

Från skivastugan

September

Det var en gång ett pären
som hette Aron
Aron hade ett äpple till granne
han hette Manne

Aron hade ramlat ner
men Manne satt kvar på sin gren
Aron fick blåmärken på rumpan
rätt åt dig, sa pumpan

Äpplet ner till päronet vill
men han sitter illa till
sedan kommer stormen farande
och Manne faller dalande

I fallet har Manne brutit benen
vilket förändrar hela scenen
jag ska hjälpa dig
säger masken Frej

Aron och Manne ligger bredvid varann
men de ej leka kan
vintern kommer och frosten
och båda slängs i komposten.

CAARE SMITH

Ur poetens kokbok

Röda runda rönnbär
rörs samman till en massa
med socker eller honung
och tillsats utav portvin
helst rött så att det sätter
mer färg på slutprodukten
För'n grytan sätts på spisen
lägg till en näve lingon
Gelén skall sen garneras
med fransiga pionblad

MARIE ANNE BERGQUIST

Höstsonat

Oktober månad i vårt millennium
varit full av färg och solskensglitter
Klotet har måhända kantrat några tum
lågtrycken kvar hos skottar och hos briter.

Vid månadsskiftet ser jag från mitt fönster
frost på tegeltaken, regn har blivit snö.
Kala träd tecknar graciösa mönster
som spetsar på en dam i salongsmiljö.

Fem solgula löv i toppen på en lönn
dinglar sorgset i väntan uppå snön
medan lindens krona skimrar dunkelgrönt.

Häckens blad är kraftfullt blodfyllt röda
de täcker markens saftigt gröna gröda
med avund ser jag – naturen åldras skönt.

MAJ SÖDERBERG

Betraktelse

Det hände sig vid den tiden – anno 1991
att en avdankad julkaktus ställdes i en vrå
tillsammans med en sorgsen vit Saint Paula
Efter nio månader hade en vissnen kaktusblomma
lämnat ett frö hos paulan – kanske för ro skull
Det utvecklades till ett blad som aktsamt
med hjälp av en bordskniv
planterades i en kruka

och ställdes i köket för att inte känna sig ensam
– det fanns inte plats för den i finrummet

Till andra advent anno 1993 slog två blommor ut
och vi ropade med hög röst:
prisen och lovsjungen –
en ros är utsprungen!

MAJ SÖDERBERG

Hör upp, alla USU:are!

USU har cirka 1700 medlemmar och en omfattande verksamhet. Vår ledande princip är att vi undervisar varandra och rådgör med varandra om undervisningens innehåll och uppläggning. Vi har inga formellt anställda. Administration och undervisning sker ideellt. Vi ger ett mindre arvode till dem som leder våra cirklar och föreläsningsserier. För oss alla gäller vårt motto: *För seniorer av seniorer.*

Vartannat år har vi vänt oss till våra nya medlemmar med en enkät för att fånga

upp deras önskemål om studiecirklar, föreläsningsserier och seminarier, studiebesök, resor och andra aktiviteter inför planeringen av kommande verksamhetsår. Vi har också frågat om de varit intresserade av att leda någon verksamhet eller arbeta inom någon del av vår administration.

I år vänder vi oss till **alla** medlemmar, gamla såväl som nya, och ber er svara på följande frågor:

1. Har Du förslag till nytt innehåll/ nya aktiviteter i USU:s verksamhet?

2. Inom vilka områden/aktiviteter skulle Du själv kunna tänka Dig att medverka i som föreläsare, cirkelledare eller som organisatör av serier/cirklar?

Vill Du veta mera om våra aktiviteter kan Du gå in på vår webbplats www.usu.se.

Lämna Dina synpunkter och förslag snarast och **senast den 15 oktober** med e-post till usu@folkuniversitetet.se, med vanlig post till USU, Box 386, 751 06 Uppsala eller ring Maj Aldskogius, tel. 018-46 03 30 eller Birgitta Hedman, tel. 018-30 10 24.